

ОГРОДНИК

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИЙ ТИЖНЕВИК

Засновано в березні 1940 року.

№ 27 (5103)

9 – 16 червня 2004 р.

Ціна договірна

* АДРЕСА ДОСВІДУ – ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА *

Петро САУХ: «Я не був би філософом, яби не був: все минеться – бюрократичні крючкотворства, словобуддя та інша полова. Залишатися конкретні справи. По них про нас і судитимуть»

Минуло півтора року, як ректором найбільшого вузу Житомира – державного педагогічного університету (нині вже Житомирський державний університет ім. І. Франка) був призначений доктор філософських наук, професор, академік Академії наук вищої школи України, почесний доктор та професор багатьох вітчизняних та зарубіжних університетів, Заслужений працівник освіти України Петро Юрійович

означатиме не просто залишитися за бортом єдиного міжнародного освітнього простору, а й залишитися без студентів. Не за горами той час, коли, як доречно сказав міністр освіти і науки України В. Г. Кремень, абітурієнт перед вступом буде запитувати: «Чи входить ваш університет до європейської мережі оцінювання якості освіти? Чи визнають його навчальні курси в університетах інших країн?»

Як відомо, в академічному середовищі розгортається широка робота по виконанню Указу Президента «Про заходи щодо вдосконалення системи вищої освіти України». Якими ви бачите пріоритетні напрямки реформування вищої школи?

Значення цього Указу Президента для розвитку вищої освіти важко переоцінити. Кажу це без зайвого пафосу. Нарешті сталося те, чого ми давно чекали. Хіба не парадоксом було те, що суспільство, яке воліє бути багатим, дванадцять років найреальнішим шансом для цього нехтувало. Перейти від країни-перекупки

до свідомості і, звичайно, вчимося в інших. Ми вже двічі стали бронзовими призерами виставок «Освіта України-2002» та «Освіта України-2003», отримали десятки дипломів, нагороджені срібною медаллю «Незалежність України», Срібною Стeloю та Дипломом якості, дипломами популярного рейтингу «Софія Київська».

Значно активізувалася й наукова складова. У університеті функціонує 7 наукових шкіл, які мають визнання не лише в Україні, а й за кордоном. Їх очолюють відомі професори. За останній рік збільшилась кількість аспірантів з 40 до 100 осіб, захищено 24 кандидатських та 1 докторську дисертацію.

Які інновації університет планує запровадити в процесі підготовки студентів наступного навчального року?

По-перше, плануємо перехід від модульно-рейтингової системи, за якою ми практикуємо майже рік, до кредитно-модульної. По-друге, розпочнемо розробляти в електронному варіанті всі навчальні дисципліни, формувати електрон-

Житомирський державний університет ім. Івана Франка було засновано 16 жовтня 1919 року. Університет підпорядкований Міністерству освіти і науки України, форма власності – державна.

За час свого існування він – один із 20 найстаріших навчальних закладів України – зазнав багатьох реорганізацій.

З 24 березня 2004 р. – згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України №172 – Житомирський державний університет ім. Івана Франка.

Серед відомих викладачів, які зробили вагомий внесок у розвиток науки і держави, – метеоролог М. П. Кудрицький, етнограф В. Г. Кравченко, академік Казахської АН М. І. Ісаакович, директор Інституту історії АН УРСР, лауреат Державної премії О. К. Касименко.

Випускниками закладу були видатний поет-перекладач Борис Тен (М. В. Хомичевський), ректор Київського державного університету ім. Т. Шевченка, директор Інституту геології АН УРСР В. Г. Бондарчук, члени-кореспонденти АПН СРСР О. Е. Кондратенков, В. К. Демиденко.

Житомирський державний університет ім. Івана Франка – багатопрофільний навчальний заклад ІУ рівня акредитації, що готове фахівців за депенною і заочною формами навчання освітньо-кваліфікаційних рівнів бакалавр, спеціаліст, магістр. За час існування у ньому підготовлено понад 60 тисяч фахівців. Понад 100 випускників навчального закладу удостоєно почесних звань «Заслужений працівник народної освіти України» та «Заслужений вчитель», багато випускників відзначено урядовими нагородами.

На восьми факультетах університету підготовка здійснюється за 36 спеціальностями і спеціалізаціями. Навчальний процес забезпечують 35 кафедр. При університеті створено навчальний комплекс, що поєднує 20 навчальних закладів області; науково-виробничий комплекс (університет – ВАТ «Електротримірівач»); Інститут післядипломної освіти, Історико-філологічний інститут регіональних

Як здолати планку

як склався для нового ректора цей рік? Якими бачиться з його висот обрій української освіти і науки? Які проблеми заважають сповна реалізувати усе задумане.

— Сьогодні, коли Україна обрала шлях на євроінтеграцію, перед вітчизняною вищою школою постали важливі завдання, що потребують негайного вирішення. Які вони на вашу думку, Петре Юрійовичу?

— Найперше, зауважу, рух до європейського освітнього простору — не самоціль і, тим паче, не чиється примха. Це веління часу, який спричиняє нові загальноцивілізаційні тенденції розвитку людства. Йдеться про зближення народів, націй і держав через створення спільногого економічного, інформаційного й освітнього простору Європи. До того ж, людство переходить від індустриальних до науково-інформаційних технологій і формування суспільства знань. Однією із найважливіших рушійних сил цього поступу стає наука й освіта. Звісно, що це вимагає нових радикальних змін стосовно змісту освітніх стандартів, спрямованих на набуття життєвих компетентностей, мережі оцінювання якості освіти, відповідного рівня фундаментальної та профільної підготовки європейського зразка та високого рівня академічної мобільності студентів, викладачів і науковців.

Нам вирішити ці завдання буде нелегко. Адже вони вимагають не лише великих інтелектуальних зусиль, але й значних матеріальних ресурсів. Ale й не вирішувати їх

державі можна лише на шляху радикальних змін у відношенні до науки і освіти. Ми повинні подолати стереотип бачити їх як виключно витратні галузі. Інвестиції в освіту є інвестиціями у людський капітал, інтелект, без якого сьогодні неможливий технологічний прорив.

Тому завдання нашої науково-освітньої сфери — сформувати таку модель національної освіти, яка повністю відповідала б вимогам часу.

— Вища освіта та наука України все частіше представляється на академічних виставках. Чим були представлені на таких форумах науковці і студенти університету?

— Наш університет постійно бере участь у різноманітних виставках, у тому числі міжнародних. Проводимо й свої. Представляємо сучасні інноваційні технології навчання, результати наукових досліджень з біології, фізики, філософії, лінгвістики, педагогіки та психології. Ділимось своїм

більш широкий доступ до Інтернету та здійснити вихід в міжнародну систему бібліотек. По-третє, розпочнемо інформатизацію системи управління університетом, будемо працювати над впровадженням дистанційної системи навчання.

А ще я свято вірю: «усе миється» — бюрократичні крючкотворства, словоблуддя та інша полова. Залишатися лише наші конкретні справи. По них про нас і судитимуть.

Інтер'ю великої
Оксана КУЗЬМИНА,
Раїса СТЕЦЮК,
Віталій ТЕМНЕНКОВ.

Нещодавно Петрою Юрійовичем САУХА нагороджено Почесною Грамотою Верховної Ради України. Її було вручено ректору під час парламентських слухань з питань розвитку вищої освіти.

нашими школярами постало питання: куди піти вчитися, як підготуватися до вступних іспитів на такому рівні, щоб здолати планку конкурсу?

У Житомирському державному університеті ім. Івана Франка, знаному не лише в Україні вищому навчальному закладі, склалася певна система допомоги абітурієнтам у підготовці до вступу. Її основою були підготовчі курси. Однак життя вносить свої корективи, вимоги.

Тому минулого року було створено факультет довузівської підготовки. Його основне завдання — забезпечення більш якісної підготов-

одержання студентами робітничих професій. Високо-ефективне навчання здійснюється на основі постійного вдосконалення якості навчального процесу шляхом використання прогресивних навчальних методик, сучасного технічного оснащення, використання небхідної навчальної та методичної літератури. На факультеті забезпечується вивчення слухачами дисциплін, з яких проводяться вступні іспити і здійснюються консультування абітурієнтів.

Окрім підготовчих курсів, діють на факультеті також курси підготовки водіїв автотранспортних засобів кате-

Наше добро — в світ!

Робота студентської соціальної служби для молоді (СССМ) сягнула за межі університету.

Нещодавно ініціативна група СССМ, до якої входять волонтери, спрямувала свою роботу на допомогу дітям. Першим кроком стало відвідування дитячого приймальника-розподільника. Саме там студенти передали допомогу, яка була зібрана шляхом проведення добroчинного ярмарку: канцтовари, книжки, одяг.

Варто зауважити, що працівники приймальника зацікавилися подальшою співпрацею з СССМ, тож було вирішено раз на місяць організовувати зустріч з вихо-

ванцями цього закладу.

Як сказала одна із волонтерів ініціативної групи Любі Лепська, студентка соціально-психологічного факультету, вражень від цієї роботи надзвичайно багато. Тепер стало зрозуміло, що майбутня професія обрана вдало. Адже в її основі і добroчинність, і щирість, і розуміння, і любов.

Також волонтери відвідали дитячий притулок у селі Денисі, в якій також було передано допомогу для дітей-сиріт. Тепер поїздки до притулку стануть доброя традицією.

Володимир
ГРЕБЬОНКІН.

* АДРЕСА ДОСВІДУ — ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА *

досліджень, Північноукраїнський діалектологічний центр; Науково-дослідний центр із синергетики освіти.

В університеті навчаються понад 8 тисяч студентів, магістрантів та аспірантів, працюють 360 викладачів, серед яких 8 академіків і членів-кореспондентів НАН та галузевих академій, 39 докторів наук, професорів, 175 кандидатів наук, доцентів, 10 заслужених працівників освіти, науки, культури, три народних артисти України, лауреати премії Президента України.

В університеті функціонує аспірантура, що має 11 спеціальностей, де навчаються понад 70 аспірантів. У 2004 році відкрито спеціалізовану раду із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук, відкрито докторантуру з педагогіки.

Навчально-виховний процес здійснюється на основі сучасної матеріально-технічної бази. Минулого року введено в дію комп'ютерний центр, активно функціонують 14 комп'ютерних класів. До послуг студентів понад 300 комп'ютерів, які мають вихід у систему Інтернет. Університет має п'ять навчальних корпусів, бібліотеку, п'ять читальних залів, ідалінно, три буфети, п'ять студентських гуртожитків, спортивний комплекс, обсерваторію, агробіостанцію, теплиці.

В університеті діють чотири музеї, літературна студія, 17 колективів художньої самодіяльності, з яких сім мають звання народних. Видається дві факультетські та загальноуніверситетська газета «Універсум», активно діє Студентське братство — самоврядна організація студентів, студентська соціальна служба, телефон довіри, кар'єр-центр, що займається працевлаштуванням студентів, 18 спортивних секцій.

Сьогодні ми завітаємо лише до деяких підрозділів університету, повідаємо читачам про життя й діяльність закладу, адже про всі досягнення, успіхи й цікавинки одразу розповісти неможливо. Отож, по-мандруймо в Країну Житомирського державного університету ім. Івана Франка, відкриємо для себе: що там, за дверима закладу.

конкурсу

зайнятості. Плануємо налагодити роботу з навчальними закладами, що входять до навчального комплексу

Житомирський державний університет ім. Івана Франка — найстаріший і найбільший вищий навчальний заклад нашого краю — відомий кожному мешканцю. Напевно, на Житомирщині не знайдеться школи, іншого навчального освітнього закладу, в якому б не навчали, не виховували молоде покоління його

суспільства. Досягнути ж цього можна лише шляхом відповідної освіти і виховання.

Саме тому ректором нашого університету Петром Саухом першочерговим завданням колективу було визначено впровадження у навчально-виховний процес інноваційних технологій навчання, активізація са-

навесні цього року було створене студентське самоврядування у формі студентського братства, яке діє на рівні академічної групи, факультету, гуртожитку, університету. Тепер саме студентське братство виступає ініціатором значної кількості різноманітних заходів, що проводяться на навчальному закладі,

Розумні й сучасні — це

випускники. Адже в університеті за 85-річний період існування підготовлено понад 60 тисяч учителів. Тому важко переоцінити вплив закладу на збереження традицій, культури населення області.

Звичайно, за такий тривалий час діяльності університету його колектив створена міцна матеріальна база, утвердилося чимало гарніх традицій, які сприяють підготовці вчителів на рівні сучасних вимог. У нас діють відомі не лише в Україні наукові школи, які мають міжні і підінші школи з навчальними закладами

мостійного здобуття знань студентами, вироблення у них соціальної активності.

Колектив університету досяг певних успіхів. Свідченням цього є хоча б те, що практично всі його випускники забезпечуються місцями роботи, бо користуються попитом на сучасному ринку праці. За рівнем організації студійської наукової роботи університет входить у число лідерів: адже щороку 7-9 його студентів стають переможцями Всеукраїнських предметних олімпіад.

Але не тільки у передачі

через штаб «Абітурієнт» бере участь у здійсненні прийому на перший курс, за його участю здійснюється поселення у гуртожитки, відбувається розподіл стипендій, преміювання. Представники студентського братства — часті гости у навчальних закладах нашої області, особливо в інтернатах.

У цьому ж році започатковано діяльність студентської соціальної служби для молоді, яку очолили завідувач кафедри соціальної педагогіки і педагогічної майстерності доцент С.М. Коляденко та викладач цієї ж кафедри Н.П. Павлик.

Понад 250 студентів уже стали волонтерами соціальної служби. Здійснюються їх навчання (адже діяльність волонтера вимагає певних додаткових знань, умінь і навичок), проведено ряд цікавих і корисних заходів. Важливо, що діє ця служба на громадських засадах.

Серйозним засобом активізації студійського життя, вироблення соціальної позиції студентів стала уже добре відома не лише на Житомирщині загальноуніверситетська газета «Універсум», шеф-редактором якої є завідувач кафедри редакування та основ журналістики доцент А.С. Близнюк, а редакторами — студенти п'ятого курсу філологічного факультету В. Гребенюк і О. Василевич, кореспондентами — студенти всіх

жуємо курси підготовки губернерів та секретарів. У найближчому майбутньому плануємо відкрити курси з підготовки перукарів та майстрів манікюру. Тобто, за бажанням студент може одержати також і робітничу професію.

В рамках підготовки до вступу проводиться і профорієнтаційна робота серед молоді. Тому, разом із фізико-математичним факультетом, цього року вперше проведено олімпіаду з фізики та математики. Переможці отримали право на вступ за фаховою співбесідою, без складання іспитів.

Сьогодні вже налагоджено зв'язки із соціальним центром

дачою, з різних дисциплін будуть формуватися так звані «профільні групи», в яких протягом року учні навчатимуться за поглибленою програмою. Згодом для кожної спеціальності буде проводитися олімпіада, її кращих слухачів рекомендуватимуть до вступу в університет.

Вартість навчання на факультеті доступна кожному. Краще ознайомитися з роботою факультету довузівської підготовки можна щодня.

Лариса ЯНОВИЧ,
декан факультету
довузівської підготовки,
кандидат біологічних наук,
доцент.

іноземних країн, розвивається студентське самоврядування, відкриваються нові спеціальності.

Професорсько-викладацький склад університету чудово розуміє, що сучасна школа, сучасний підхід до проблем освіти і виховання вимагає підготовки не такого вчителя, якого готовили 10-15 років тому. Звернемо увагу хоча б на одне: масово з'явилася комп'ютерна техніка, Інтернет, здійснюється інформатизація не тільки освітньої галузі, а й усіх сторін діяльності суспільства. Зовсім по-іншому мислиться роль особи у житті суспільства.

Раніше громадянин являвся «гвинтиком», а повинен стати основою основ, найціннішим, найголовнішим надбанням

моєвое призначення. Ми готовуємо майбутнього спеціаліста до всеобщого розуміння дитини як особистості, вчимо розкривати у цій особистості її нахили, її таланти і розвивати їх. Адже кожна дитина обдарована, розумна й талановита.

Не менш важливим завданням нашого закладу є підготовка вчителя до організації колективу і спрямування його діяльності. Адже група дітей, які навчаються в певному класі, — це колектив із досить складними взаємосполученнями між його членами. Розуміння цього і правильний вибір методики роботи з ним — запорука належного функціонування такого колективу.

Саме до такої діяльності в університеті з ініціативи ректора

тегесе створюється рада.

В університеті діє спортивний комплекс, який вважається одним з найкращих в Україні.

Такі значні здобутки колективу приносять університету заслугу популярності і визнання. У рейтингу Міністерства освіти і науки України університет займає друге місце серед вищих педагогічних навчальних закладів за державним і міжнародним визнанням, а минулого року Інститутом рейтингових досліджень Асамблеї ділових кіл України він визнаний лауреатом Всесвітнього рейтингу «Кращі підприємства України-2003» у номінації «Вища освіта».

Отож кожного. Хто хоче отримати міцні знання, дійсно сучасну освіту, яка визнається і громадськістю, і державою як така, що відповідає всім сучасним вимогам, хто хоче після закінчення навчання зайняти належне місце у відповідній сфері діяльності і успішно реалізувати себе у ній, — запрошуюмо до вступу в наш університет.

Петро РОМАНЮК,
проректор з навчально-
методичної та виховної роботи.

Знання – скарб, а ключ до нього – книга

Кандидат психологічних наук, доцент Леонід Іванович Кобзар подарував на день народження соціально-психологічному факультету цінний подарунок – власну бібліотеку.

Людина, про яку можна говорити і писати багато. Ветеран Великої Вітчизняної війни, учасник бойових дій, інвалід війни I групи по зору. Має багато нагород за бойові й трудові заслуги. Стаж роботи в педагогічних вузах – 46 років, нагороджений медалями А.С.Макаренка та «Ветеран праці».

Доцент Л.І. Кобзар плідно

займається науковою роботою. Він має понад 130 наукових публікацій. До дня народження соціально-педагогічного факультету Л.І. Кобзар зробив великий подарунок: власну бібліотеку, до якої увійшли наукові монографії, збірники періодики, підручники з психології – всього близько 1500 томів унікальних видань. Бібліотека розміщена на кафедрі соціальної та практичної психології в окремих шафах.

Видруковано каталог подарункових книг. На кожній із них поставлено спеціально виготовлений подарунковий екслібрис.

Нещодавно серед молодих науковців університету двоє стали лауреатами Премії Президента України для молодих вчених. Це – кандидат біологічних наук, завідувач кафедри ботаніки, доцент Г.Є. КИРИЧУК та кандидат біологічних наук, декан факультету довузівської підготовки, доцент Л.М. ЯНОВИЧ.

Сьомий факультет – початок нових традицій

Завжди важко починати спочатку: брати «ніщо» і робити з нього «щось», закладати підвалини того, що озветься лише через десятиріччя. В серпні минулого року було підписано наказ про створення соціально-психологічного факультету і призначено деканом кандидата психологічних наук, доцента Олександра Леонідовича МУЗИКУ.

Олександр Леонідович Музика – людина, яка без страху перед важкою роботою почала прокладати новий шлях. І ось ми в кабінеті декана: звична робоча обстановка, нічого зайвого. Він завжди на своєму місці, завжди в роботі і в

хорошому настрої. Політика проста і всім зрозуміла: «Найкраще або ніяк».

А ось думка самого декана про перспективи факультету:

— Велося багато дискусій про завдання та назну факультету. Але керівництво погодилося, що саме цей факультет має розвивати соціально-психологічні спеціальності. Всі розуміють, що спеціальність «Практична психологія. Соціальна педагогіка» потрібна престижна, і нам вдається це довести. За підтримки ректорату ми будемо відкривати нові спеціальності. В найближчій перспективі – медична психологія.

— Сьогодні на факультеті успішно працюють відомі вчені – академік АПН України, професор В.О. Моляко, професори Т.М. Титаренко, М.М. Забродський. Краще випускники та викладачі нашого вузу навчаються в аспірантурі кафедри соціальної та практичної психології.

Тетяна КЕРЕСЕЛІДЗЕ,
студентка, головний
редактор факультетської
газети «Шкілька».